

Evropské dějiny a zdroje moderní kulturní identity

prof. PhDr. Bohumil Jiroušek, Dr.

Okruhy přednášek:

- 1) Evropa jako dějinný a kulturní prostor – meze evropské identity
- 2) Mezi evropskou tradicí a modernitou. Mimoevropské inspirace moderní společnosti a kultury
- 3) Židovské tradice v soudobé společnosti
- 4) Antické dědictví jako artefakt i nástroj politiky 20. století
- 5) Pravoslavné a východoevropské tradice a jejich ohlas ve střední Evropě
- 6) Západní Evropa a západoevropanství jako kulturní fenomén. Katolický modernismus a protestantismus ve 20. století
- 7) Nacionalismy, separatismy a regiony ve 20. století jako zdroje identity a sebeidentifikace
- 8) Vstup idejí do společenského a kulturního prostoru I. – liberalismus a jeho projevy
- 9) Vstup idejí do společenského a kulturního prostoru II. – konzervativní myšlení
- 10) Revolučnost ve veřejném prostoru a v umění
- 11) Kultura v časech revolucí – vymezení se vůči světu
- 12) Centra a periférie Evropy – myšlení versus politika
- 13) Krize evropské identity a současný výklad světa
- 14) Posteuroamerický svět?

Literatura k tématu:

- Baberowski J., *Der Sinn der Geschichte. Geschichtstheorien von Hegel bis Foucault*, München 2005.
- Barber, S. - Peniston-Bird, C. M. (edd.), *History beyond the Text. A student's guide to approaching alternative sources*, New York 2009.
- Barker, Ch., *Cultural Studies: Theory and Practice*, London 2005.
- Barker, Ch., *Slovník kulturních studií*, Praha 2006.
- Bárta, M. – Kovář, M. a kol., *Kolaps a regenerace: Cesty civilizací a kultur. Minulost, současnost a budoucnost komplexních společností*, Praha 2012.
- Bauman, Z., *Globalizace*, Praha 1999.
- Borovský T. – Hanuš J. – Řepa M. (edd.), *Kultura jako téma a problém dějepisců*, Brno 2006.
- Bourdieu, P., *Teorie jednání*, Praha 1998.
- Brenner, Ch., „Zwischen Ost und West.“. *Tschechische politische Diskurse 1945-1948*, München 2009.
- Certau M. de, *Psaní dějin*, Brno 2011.
- Činátl K., *Naše české minulosti aneb jak vzpomínáme*, Praha 2014.
- Davies N., *Europe East and West: A Collection of Essays on European History*, London 2006.
- Dawson, Ch., *Porozumět Evropě*, Praha 1995.
- Demjančuková D., *Filosofie kultury Borise Vyšeslavceva*, Plzeň 2011.
- Diner, D., *Porozumět dvacátému století*, Brno 2010.

- Edwards, T., Kulturaální teorie, Praha 2010.
- English, J. F., Ekonomie prestiže. Ceny, vyznamenání a oběh kulturních hodnot, Brno 2011.
- Ferguson, N., Britské impérium. Cesta k modernímu světu, Praha 2007.
- Ferguson, N., Colossus. Vzestup a pád amerického impéria, Praha 2005.
- Ferguson, N., Válka světa. Dějiny věku nenávisli, Praha 2008.
- Foucault, M., Slova a věci, Brno 2007.
- Gellner, A., Národy a nacionalismus, Praha 1993.
- Gildea, R. – Simonin A. (edd.), Writing Contemporary History, London 2008.
- Gultieri R., Introduzione alla storia contemporanea. L'Europa nel mondo del XX secolo, Roma 2009.
- Hanák, D., České konzervativní myšlení, Brno 2007.
- Haumann, H., Dějiny východních Židů, Praha 1997.
- Hebdige, D., Subkultura a styl, Praha 2012.
- Heywood, A., Politologie, Plzeň 2008.
- Hobsbawm, E., How to Change the World. Tales of Marx and Marxism, London 2011.
- Horyna, B., Idea Evropy, Praha 2001.
- Hlaváček, P. (ed.), Intelektuál ve veřejném prostoru. Vzdělanost, společnost, politika, Praha 2012.
- Iser, W., Jak se dělá teorie, Praha 2009.
- Jiroušek, B. a kol., Proměny diskursu české marxistické historiografie, České Budějovice 2008.
- Křen, J., Dvě století střední Evropy, Praha 2005.
- Kyncl, V., Bez výčitek... Genocida Čechů po atentátu na Reinharda Heydricha, Praha 2012.
- Lévy, P., Kyberkultura, Praha 2000.
- Lukacs, J., Na konci věku, Praha 2009.
- Leduc, J., Historici a čas, Bratislava 2005.
- Lévi-Strauss, C., Antropologie a problémy moderního světa, Praha 2012.
- Lévi-Strauss, C., Mýtus a význam, Bratislava 1993.
- Malia, M., Sovětská tragédie, Praha 2004.
- Malina, J. a kol., Antropologický slovník, Brno 2009.
- Marchart, O., Cultural Studies, Konstanz 2008.
- McRobbie, A., Aktuální témata kulturních studií, Praha 2006.
- Munslow, A., Narrative and History, Hampshire - New York 2007.
- Ong W. J., Technologizace slova, Praha 2006.
- Papoušek, V. a kol., Dějiny nové moderny, Praha 2010.
- Peisker, J., O sobě a o našich předcích, České Budějovice 2011.
- Petráň, T., Ecce Homo. Esej o vizuální antropologii, Pardubice 2011.
- Petrusek M. a kol., Dějiny sociologie, Praha 2011.
- Rorty, R., Filosofie a zrcadlo přírody, Praha 2012.
- Sabatucci, G. - Vidotto, V., Il monde contemporaneo. Dal 1848 a oggi, Roma - Bari 2005.
- Smolík, J. – Šmíd, T. a kol., Vybrané bezpečnostní hrozby a rizika 21. století, Brno 2011.
- Steingart G., Globální válka o blahobyt, Praha 2008.
- Sztompka, P., Vizuální sociologie. Fotografie jako výzkumná metoda, Praha 2008.
- Šubrt, J. a kol., Soudobá sociologie I-IV, Praha 2007-2010.
- Tosh, J. - Lang, S., The Pursuit of History. Aims, methods and new directions in the study of modern history, Harlow 2006.
- Vašíček, Z., Archeologie, historie, minulost, Praha 2006.
- Vašíček Z. - Mayer F., Minulost a současnost, paměť a dějiny, Brno – Praha 2008.
- Veyne P., Jak se píšou dějiny, Červený Kostelec 2010.
- Veber, V., Dějiny sjednocené Evropy, Praha 2004 (a další vydání).
- Wandycz, P. S., Střední Evropa v dějinách od středověku do současnosti. Cena svobody, Praha 1998.
- Welsch, W., Naše postmoderní moderna, Praha 1994.
- White, H., Tropika diskursu. Kulturně kritické eseje, Praha 2010.
- Zakaria, F., Postamerický svět, Praha 2010.
- Žižek S., Jednou jako tragédie, podruhé jako fraška, aneb proč musela utopie liberalismu zemřít dvakrát, Praha 2011.
- Ke zkoušce student předloží soupis prostudované četby (minimum sedm titulů, povinně minimálně jeden metodologický text).*